

Gôliŋwaga

Lau Israel sêku Kanaan tulu e sêwaka sakin kinŋa sa ŋaminŋ gêjam lau Gôliŋwaga nêŋ buku tonec auc. Miŋ tau ŋai kêpi Israelnêŋ siŋsêlêc, taŋ sêsam êsêac sebe Gôliŋwaga nan, nêŋ gêŋ siŋsêlêcŋa. Lau tonanŋ ŋagêdô samob gôliŋwaga ŋanô êsêac atom, laumata êsêac sêwê nêŋ lau sêjac siŋŋa to kêsiwaga, taŋ sêjam nêŋ lau sa-sa gêdêŋ ŋacjo sêkôninŋ êsêac tôŋ nanŋa. Gôliŋwaga ŋac towae kêlêlêc ŋagêdô samob su nanŋ Simson, taŋ sêjac ênê gêŋsêga ŋaminŋ gêc môkêlatu 13-16.

Biŋ kapôêŋ tec buku tau kêdôŋ nec tonec gebe Lau Israel sêsap Anôtô tôŋ ŋaŋêŋ, tec gêjam êsêac sa sêŋgônŋ nêŋ ŋajam Ma sêsap taunŋ su anŋa Anôtônê, tec gedec êsêac dêdac gêŋwapac e sêŋgônŋ jageo.

Mago biŋ ŋanô teŋ kêsiŋ tau gêc lêlôm gêwiŋ gebe Lau tau embe sêsap taunŋ su anŋa Anôtônê e dêndac gêŋwapac, mago eŋ embe êlic êsêac sêmbu taunŋ to sêkac taunŋ ôkwi êtiam, eŋ taê labu nê lau to gêjam êsêac kêsi gêjac ŋawaegenŋ.

1:1-36. Josua gêmac êndu su acgom, go lau Israel nêŋ gôlôacmôkê ŋagêdô sêjac siŋ jasêku Kanaannêŋ malac ŋagêdô tulu ŋaminŋ.

2

Apômtaunê anŋela geoc tau lasê anŋa Bokim

¹ Apômtaunê anŋela gêwi Gilgal siŋ gêja Bokim ma kêsôm gêdêŋ lau Israel gebe “Aê kakôc amac anŋa Aiguptu ma gawê amac mêŋaô lasê gamêŋ, taŋ katôc lemoc gebe jakêŋ êndêŋ tamemi nan. Aê

kasôm gebe 'Aê janac poac, taŋ kamoatiŋ gêdêŋ amac naŋ, popoc atomanô.

² Ma amac amoatiŋ poac teŋ êndêŋ lau, taŋ sêŋgôn gamêŋ tonec naŋ atom. Atuc êsêacnêŋ altar popoc.' Mago amac taŋem wamu aêŋoc jatu tonan atom. Amac agôm asageŋ.

³ Amboac tonan aê jasôm êndêŋ amac gebe Aê ja-janda lau tomôkê-tomôkê jamuŋ amac atom. Êsêac oc têtû nêŋ ŋacjo ma nêŋ anôtôi jaba têtû amacnêŋ lakô."

⁴ Apômtaunê aŋela kêsôm biŋ tonan gêdêŋ lau Israel samob su, go lau tau sêpuc taŋjiboa sa ma têtan.

⁵ Ma sê gamêŋ tonan ŋaê gebe Bokim ma sêkêŋ da gêdêŋ Apômtau aŋga tônê.

Josua gêmac êndu

⁶ Josua kêlêwan lau Israel sêmu dêdêŋ nêŋ nomlênsêŋ gêdêŋ-gêdêŋgeŋ sêja, gebe sêŋgôn têtû wakac.

⁷ Ma lau Israel sêjam sakiŋ Apômtau kêtôm têtû Josua gêmoa nomŋa. Josua gêmac êndu su, go êsêac sêjam sakiŋ Apômtau sêmoa kêtôm têtû, taŋ laumata, taŋ sêjala gêŋ samob, taŋ Apômtau gêgôm gêdêŋ lau Israel naŋ, sêmoa materŋ jali naŋ.

⁸ Ma Nun latu Josua, taŋ Apômtaunê sakiŋwaga naŋ, nê jala kêtû 110 ma gêmac êndu.

⁹ Êsêac sêsuŋ eŋ aŋga tau nê nomlênsêŋ ŋamalac Tinat-Heres, taŋ gêc lôc Gas ŋagamêŋ gêmu kêpiŋa aŋga Epraim ŋagamêŋ lôcŋa.

¹⁰ Lau taŋ sêmoa sêwiŋ Josua naŋ, sêmac êndu amboac tonan, ma lau wakuc mêŋsêsa, naŋ êsêac

sêjam kauc Apômtau to nê kôm, taŋ gêjam kêtû lau Israelŋa naŋ.

Lau Israel sêwi Apômtau siŋ ma gôliŋwaga sêkôc kôm sa

¹¹ Go lau Israel sêgôm gêŋ, taŋ Apômtau gêlic sec naŋ, gebe sêjam sakiŋ Bal.

¹² Êsêac sêwi Apômtau, tameninêŋ Anôtô, taŋ kêkôc êsêac su aŋga Aiguptu naŋ, siŋ ma sêsap lau, taŋ sêgi êsêac auc naŋ, nêŋ anôtô i jaba tôŋ. Êsêac sêpôŋ eŋduc gêdêŋ anôtô i tonan ma sêgôm Apômtau têtac ŋandan kêsa.

¹³ Êsêac sêwi Apômtau siŋ ma sêjam sakiŋ Bal agêc Astarte.

¹⁴ Apômtau têtac ŋandan ŋanô gêdêŋ lau Israel, tec kêkêŋ êsêac sêsêp kêjaŋgowaga lemeŋ, gebe sêjaŋgo êsêacnêŋ gêŋ su. Eŋ kêkêŋ nêŋ ŋacjo, taŋ sêgi êsêac auc naŋ, gebe sêkôninêŋ êsêac e lau Israel têtôm gebe sênam taun sa êtiam atom.

¹⁵ Kêtôm têm samob, taŋ êsêac dêdi sebe sênac siŋ naŋ, Apômtau gêjam dêmôê êsêac kêtôm eŋ kêsôm ma kêtôc lêma gebe êŋgôm naŋ. Ma êsêac sêpô lêna taun ŋanôgeŋ.

¹⁶ Go Apômtau kêkêŋ gôliŋwaga, taŋ sêjam lau Israel sa aŋga kêjaŋgowaga lemeŋ.

¹⁷ Mago êsêac sêkêŋ taŋeŋ nêŋ gôliŋwaga atom. Êsêac sêkêŋ taun dêdêŋ anôtô i jaba to sêpôŋ aenduc gêdêŋ êsêac. Êsêac tamen i taŋeŋ wamu Apômtaunê biŋsu, mago êsêac taun sêwi tameninêŋ lêŋ tonan siŋ sebeŋ ma sêsa kêtiam atom.

¹⁸ Kêtôm têm samob, taŋ Apômtau kêkêŋ gôliŋwaga gêdêŋ êsêac naŋ, eŋ gêmoea gêwiŋ gôliŋwaga tau ma eŋ gêjam lau tau sa aŋga nêŋ

ņacjo lemeņ kêtôm têm samob, taņ gôliņwaga gêmoa gêwiņ êsêac naņ. Apômtau taê walô êsêac kêtu nêņ taņiboa, taņ têtaiņ kêtu nêņ ñacjo sêlêsu to sêkônij êsêac naņņa.

¹⁹ Mago gêdêņ taņ gôliņwaga gêmac êndu naņ, lau sêmu sêja nêņ intêna laņgwa kêtiam e sêgôm sec kêlêlêc lau gêmuņņa su. Êsêac têdaguc anôtôi jaba ma sêjam sakiņ êsêac to sêpôn aenđuc gêdêņ êsêac ma sêwi nêņ lêņ tonaiņ siņ atom, sêsa togêsuntêkwa ñatonņeņ sêmoa.

²⁰ Apômtau têtac ñandaiņ sec gêdêņ lau Israel ma kêsôm gebe “Lau tonec seseņ poac, taņ kajatu gêdêņ êsêac tamenji gebe sêsap tôn naņ, su ma taņeņ wamu aê atom,

²¹ tec aê jajanda lau tomôkê-tomôkê, taņ Josua kêku tulu atom ma gêmac êndu naņ, nêņ teņ êtiam atom.

²² Aê jaņgôm gêņ tonec gebe jansaê lau Israel e jajala êsêac sêsa ñoc lêņ têtôm tamenji sêsa nêņ me masi.”

²³ Amboac tonaiņ Apômtau gêlôc gebe lau tomôkê-tomôkê, taņ sêsô Josua lêma ñalabu atom naņ, sêņgônņeņ. Eņ kêjanda êsêac sebeņ atom.

3:1-31 Lau Israel sêwi Apômtau siņ kêtu dim têlêac, tec Apômtau kêkêņ êsêac sêsô nêņ ñacjo ñalabu. Gêdêņ taņ êsêac teten eņ naņ, eņ kêsakiņ gêjamsawaga teņ. * † ‡

4

Debora agêc Barak sêku Sisera tulu

* **2:23:** Bokim ñam gebe Lau-têtaiņwaga. † **2:23:** Bal kêtu lau Kanaan nêņ anôtôi jaba towae teņ. ‡ **2:23:** Astarte kêtu nêņ anôtôo towae teņ.

¹ GôliŅwaga Ehud gêmac êndu su, go lau Israel sêgôm gêŋ, taŋ Apômtau gêlic sec naŋ kêtiam.

² Amboac tonaŋ Apômtau kêkêŋ êsêac sêsêp Jabin lêma. Eŋ lau Kanaan nêŋ kiŋ, taŋ gêjam gôliŋ êsêac gêŋgôn malac Hasor naŋ. Ênê siŋwaganêŋ laumata Sisera, taŋ gêŋgôn lau samuc nêŋ malac Haroset.

³ Jabinnê kareta ki 900 ma eŋ gejoŋ lau Israel secanô kêtôm jala 20. Tec lau Israel awenŋ gêjac Apômtau gebe ênam êsêac sa.

⁴ Lapidotnê awê Debora eŋ propeteo teŋ kêtu lau Israel nêŋ gôliŋwagao gêdêŋ ŋasawa tonaŋ.

⁵ Eŋ gêŋgôn nê nip, taŋ kêkô Rama to Betel ŋasawa anŋa gamêŋ lôcŋa Epraim naŋ, ŋalabu ma lau Israel sêja tônê gebe eŋ êmêtôc êsêacnêŋ biŋ.

⁶ Debora kêsakin biŋ gêdêŋ Abinoam latu Barak anŋa Naptalinê gamêŋ ŋamalac Kedes gebe êmêŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, lau Israel nêŋ Anôtô, kêjatu aôm gebe ‘Ôna ma ôwê nêŋ lau sêpi lôc Tabor sêna. Ôkôc lau 10,000 anŋa Naptali agêc Sebulon nêŋ gôlôac.

⁷ Aê gabe jalêtôm Jabinnê siŋwaganêŋ laumata Sisera gebe ênac siŋ êndêŋ aôm anŋa bu Kison. Eŋ êmêŋ tonê kareta ki ma nê siŋwaga, mago aê gabe jakêŋ eŋ êsêp aôm lêmam.’ ”

⁸ Barak kêsôm gêdêŋ Debora gebe “Aôm embe ôwiŋ aê, go jana, mago aôm embe ôwiŋ aê atom, oc jana atom amboac tonanŋeŋ.”

⁹ Debora gêjô eŋ awa gebe “Amboac tonaŋ aê jawiŋ aôm, mago întêna, taŋ aôm ôsa naŋ, êwaka aôm waem sa atom, gebe Apômtau êkêŋ Sisera êsêp awê teŋ lêma.” Go Debora gêdi jagêwiŋ Barak sêja Kedes.

10 Barak kêkalem Sebulon agêc Naptali nêñ gôlôac sêpi tagen anga Kedes, go lau 10,000 têdaguc en, ma Debora jagêwiñ en amboac tonanjen.

11 Kennê wakuc ten, Heber, kêkac tau su anga lau Ken nêñ ma gê nê becobo kêkô kamem Sananimña, tañ kêkô Kedes ñagala nañ ñalabu. Lau Ken tonan Mosenê lawa Hobab nê' wakuc.

12 Êsêac sêsôm ñawae gêdêñ Sisera gebe Abinoam latu Barak kêpi lôc Tabor gêja.

13 Tec Sisera kêkalem nê kareta ki 900 to nê lau samob ma kêjatu êsêac gebe sêwi lau samuc nêñ malac Haroset siñ sêna bu Kison.

14 Go Debora kêsôm gêdêñ Barak gebe “Ajôc, ôndi gebe bêc tonec Apômtau êkêñ Sisera êsêp aôm lêmam. Apômtau êwê aôm.” Tec Barak gêdi anga Tabor kêsêp gêja ma nê lau 10,000 têdaguc en.

15 Gêdêñ tañ Barak tonê siñwaga sêo lasê nañ, Apômtau kêlênsôn Sisera to nê kareta samob ma nê lau. Sisera gêboañ kêsêp anga nê kareta e gacgen gêc su gêja.

16 Barak kêjanda kareta to siñwaga e jagêdêñ lau samuc nêñ malac Haroset ma siñ gesen siñwaga samob su, ñac ten gêwê sa atom.

17 Sisera kêlêti gêja Kennê wakuc Heber nê awê Jael nê becobo, gebe kiñ Hasorña Jabin to Hebernê gôlôac sêmoa sêwiñ tañ towamagen.

18 Jael kêsa gêja gebe êpuc Sisera tôniañ ma kêsôm gêdêñ en gebe “O apômtau, ôsô ômôên, ôsô ñoc becobo ômôênman. Ôtêc taôm atom.” Amboac tonan en kêsô gêja ma awê tau kêgaduc en ña belanke.

19 Ma ñac tau kêsôm gêdêñ awê gebe “Aê jaten aôm gebe ôkêñ bu ñagec êndêñ aê janôm gebe bu

gêjô aê.” Awê tau kêkac bulakôp bôcôlic, taŋ su kêpoac ŋalêlôm naŋ, ŋasuŋ su jakêkêŋ su gêdêŋ eŋ gênôm ma kêgaduc eŋ auc kêtiam.

²⁰ Go ŋac tau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôkô becobo ŋasacgêdô ma ŋac teŋ embe êô lasê ma êtu kênac aôm gebe ‘Ŋac teŋ gêmoa tonec me masi’, go ôsôm gebe ‘Masi.’ ”

²¹ Sisera têkwa gêbac ŋanô, tec gêc bêc e kêliŋ tau siŋ gêc. Ma Hebernê awê Jael kêkôc hama to biakim becoboŋa teŋ ma kêsô kelecgeŋ gêdêŋ eŋ gêja ma gêjac biakim tau kêsêp Siseranê mom palalap e jagêjam nom ma gêmac êndu tomatêgeŋ.

²² Gêdêŋ tonaŋ Barak gêô lasê. Eŋ gesom Sisera. Ma Jael kêpuc eŋ tôtôtôŋ jakêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ômôêŋ tonec, aê gabe jatôc ŋac, taŋ aôm gosom eŋ naŋ, êndêŋ aôm.” Amboac tonaŋ Barak kêsô becobo gêwiŋ eŋ ma gêlic Sisera tomatêgeŋ gêc ma biakim kêkô nê mom.

²³ Gêdêŋ bêc tonaŋ Anôtô kêku lau Kanaan nêŋ kiŋ Jabin tulu gêjô lau Israel su.

²⁴ Ma lau Israel sêkôniŋ lau Kanaan nêŋ kiŋ Jabin ŋajaŋa sec e sesen eŋ su samucgeŋ.

5

Debora agêc Barak nêŋ wê

¹ Gêdêŋ bêc tonaŋ Debora agêc Abinoam latu Barak sêjam wê tonec gebe

² “Alambiŋ Apômtau, gebe lau Israel sêmasaŋ biŋ kêtú tôŋ gebe sênac siŋ, ma lau sêlôc sa tonaŋ ŋalêlômgeŋ.

³ Amac kiŋac, aŋô biŋ tau, amac kasêgaac, akêŋ taŋem.

Aê janam wê to janac gêŋ wêŋa
êndêŋ Apômtau, lau Israel nêŋ Anôtô.

⁴ O Apômtau, gêdêŋ taŋ kôsêp anŋa Seir ŋalôc
gômôêŋ,

ma gêdêŋ taŋ kôsa anŋa gamêŋ Edomŋa gômôêŋ
naŋ,

nom kêtênêp ma undambê kêsêwa,
biŋŋanô, bu kêsêwa anŋa tao gêmêŋ.

⁵ Lôc kêtênêp kakô Sinai ŋaApômtau laŋônêmŋa,
kêkô Apômtau, lau Israel nêŋ Anôtô, laŋônêmŋa.

⁶ “Gêdêŋ Anat latu Samgar nê têm gêdêŋ Jaelnê têm,
lau sêwê sêmoa intênasêga kêtiam atom,
ma lau, taŋ sêsêlêŋ naŋ, sêjac jaê intênasêga.

⁷ O Debora, lau Israel nêŋ malac kêtü gasaŋ
e mênŋgêdêŋ aôm gôdi.

Aôm gôdi amboac lau Israel tenenŋi.

⁸ Anôtônê siŋwaga awenŋmê kêsa
ma siŋ jakêpi gamêŋ.

Lau 40,000, taŋ sêmoa Israel naŋ,
nêŋ teŋ gêjac lautuc ma gêôc kêm atom.

⁹ Ņoc ŋalêlôm gêwiŋ lau Israel nêŋ laumata,
gêwiŋ lau, taŋ sêlôc sa tonêŋ ŋalêlômŋeŋ.

Alambiŋ Apômtau.

¹⁰ “Amac laumata, taŋ api donŋi kwalam-kwalam
ma anŋôŋ ŋabelanŋke ŋaô,

ma amac siŋwaga, taŋ asêlêŋŋeŋ amoa intêna naŋ,
anac miŋ biŋ tau.

¹¹ Anô acgom, lau taŋ sêjam biŋgalôm sêmoa bu-
mata naŋ,

sêsôm Apômtau kêku nê ŋacjo tulu ŋawae,
sêsôm lau Israel sêku nêŋ ŋacjo tulu ŋawae.

Go Apômtaunê lau sêwê sêsêp anġa nêġ malac sêmêġ.

12 “O Debora, ajôc, ajôc.

Ajôc, ôpuc wê ten samanġ.

O Barak, ôndimanġ,

o Abinoam latu,

ôwê lau kapoacwalôġa ma aêc ana.

13 Go lau ŋaġêġ sêsêp dêdêġ nêġ laumata sêġa, Apômtaunê lau dêdêġ eġ sêġa sebe sênac siġ.

14 Êsêac sêsêp gaboanġ sêmêġ anġa Epraim têtadaguc Benjaminnê gôlôac to nêġ lau.

Kasêġa sêsêp anġa Makir sêmêġ to laumata sêmêġ anġa Sebulon.

15 Isakarnê gôlôac nêġ laumata sêwiġ Debora sêmêġ,

biġġanô, Isakarnê gôlôac sêwiġ Barak sêmêġ.

Êsêac têtadaguc eġ sêsêp gaboanġ sêġa.

Tageġ Rubennê gôlôac sêwa taunġ kêkôc,

êsêac têtôm gebe sêsôm biġ katô taunġ atom.

16 Kêtu asageġġa êsêac sêmoa sêwiġ nêġ domba ŋatonġeġ.

Sêmoa gebe sêġô laugeġob têtêlam nêġ domba ŋatonġ me.

Biġġanô, Rubennê gôlôac sêwa taunġ kêkôc,

êsêac têtôm gebe sêsôm biġ katô taunġ atom.

17 Gadnê gôlôac sêmoa Jordan ŋamakeġ oc kêpiġa, ma kêtu asageġġa Dannê gôlôac sêġam kôm wanġa.

Asernê gôlôac sêġgônġ gwêctali,

sêġgônġ nêġ sêclunġeġ.

18 Mago lau Sebulon to Naptali sêġac kapoac taunġ totaêġ kêpa taunġ sugenġ sêmoa siġ mala.

19 “KiŅ sêmêŅ ma sêjac siŅ
 aŅga Tanak, taŅ gêc bu Megidona naŅ.
 Lau Kanaan nêŅ kiŅ sêjac siŅ,
 mago sêjaŅgo silber teŅ atom.

20 Utitalata undambêŅa sêjac siŅ.

Êsêac sêsa nêŅ lêŅ ma sêjac siŅ gêdêŅ Sisera.

21 Bu Kison gêc űasamac kapôêŅ e gêc êsêac su.

Bu Kison gêc, gêc űasamac kapôêŅ.

O katuc tau, ajôc, ôndi toŅaclaigeŅ.

22 Go hos eŅkaiŅ kêka nom
 ma sêboan-sêboan.

23 “Apômtaunê aŅela kêsôm gebe ‘Apuc boa malac
 Meros,

apuc boa êsêac, taŅ sêŅgôŅ malac tau naŅ űanôgeŅ,
 gebe êsêac sêmêŅ kêtú sênam Apômtau saŅa atom,
 ma sêmêŅ gebe sêwiŅ Apômtaunê siŅwaga atom.’

24 “Anôtô ênam mec Kennê wakuc Hebernê awê
 Jael,

ênam mec eŅ êlêlêc lauo samob, taŅ sêŅgôŅ becobo
 naŅ su.

25 Sisera keten bu, mago eŅ kêkêŅ su gêdêŅ eŅ,
 kêkêŅ su űakana kêsêp laclu űajamanô teŅ gêdêŅ eŅ.

26 Awê tau kêmêgôm biakim kêsêp lêma űamaken
 ma kêmêgôm kamundanê hama kêsêp lêma anôŅa.
 EŅ gêjac Sisera e gêjac môkêapac popoc.

EŅ gêgun ênê mom palalap ma gêjac popoc.

27 Sisera gebeŅ e gêu tau gêc awê tau akaiŅŅa.

EŅ gêu tau jagêc awê tau akaiŅŅa.

EŅ gebeŅ kêsêp nom tomatêgeŅ jagêc.

28 “Sisera têna gewec kêsa katam saun,

en gêjam tuc kêsa lala.

‘Kêtu asagenņa ênê kareta gêmênj seben atom nec.
Kêtu asagenņa ênê hos sêsêlênj malô-malô sec’.

²⁹ Sisera têna nê sakinwagao tokauc kêlêlêc gêjô en
awa,

ma en tau kêsôm biñ tonec ñakôninņa ñapanj gebe

³⁰ ‘Êsêac oc têtap awa sa ma sêjac sam gêdênj taun
sêmoa.

Sêjac sam ñapalêo tagenj me luagêc gêdênj sinwaga
gêdênj-gêdênjenj.

Sisera tau oc kêtap ñakwê ñajam sa
ma obo, tañ sêsi ña gam talô-talô nanj,
gebe êkênj êndênj ñatauo ênônj’.

³¹ “O Apômtau, aômnêm ñacjo samob sênañamanj,
mago nêm lau têtôm oc kêpi tonjaclai.”

Amboac tonanj wama gêjam gamênj auc kêtôm
jala 40.

6

Anôtô kêkalem Gideon

¹ Lau Israel sêgôm gênj, tañ Apômtau gêlic sec nanj,
tec Apômtau kêkênj êsêac sêsêp lau Midian lemenj
kêtôm jala 7.

² Lau Midian lemenj kêkôninj lau Israel, tec lau
Israel sêsinj taunj kêtú êsêacña sêngônj pocgêsunj to
poclabu anja gamênj lôcña.

³ Kêtôm têm lau Israel sêsê gênja samob lau
Midian ma lau Amalek to lau gamênj sawanja sêo
lasê sebe sênac êsêac.

⁴ Êsêac sê nêñ-becobo kêsêp Israelnênj gamênj ma
sesenj êsêacnênj kôm samob su e jagêdênj gamênj
ñalabuña kêkanônj malac Gasa. Êsêac sêwi gênj

taniŋŋa teŋ siŋ kêtú lau Israel sêniŋŋa atom, sêkôc domba to bulimakao ma doŋki samob.

⁵ Êsêac sêô lasê tonêŋ bulimakao ma nêŋ becobogen sêwê têtôm lêsêc. Lau teŋ sêsa êsêac to nêŋ kamele sa têtôm atom. Êsêac sêô lasê ma sesen gamêŋ tau ŋagêŋ samob su.

⁶ Tec lau Israel sêpô lêna tauŋ ŋanô kêtú êsêacŋa ma lau Israel awenŋ gêjac Apômtau gebe ênam êsêac sa.

⁷ Gêdêŋ taŋ lau Israel awenŋ gêjac Apômtau kêtú lau Midiannaŋ naŋ,

⁸ Apômtau kêsakiŋ propete teŋ gêdêŋ êsêac ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Apômtau, lau Israel nêŋ Anôtô, kêsôm biŋ tonec gebe Aê kakôc amac asa aŋga Aiguptu amêŋ to gawê amac awi andu gêŋômaŋa siŋ.

⁹ Aê gajam amac sa aŋga lau Aiguptu lemeŋ to aŋga lau samob, taŋ sêkôniŋ amac naŋ, lemeŋ amboac tonanŋen ma kajanda êsêac gamuŋ amac ma kakêŋ lau tau nêŋ gamêŋ gêdêŋ amac.

¹⁰ Aê kasôm gêdêŋ amac gebe ‘Aê Apômtau, amacnêm Anôtô. Amac aŋgônŋ lau Amor nêŋ gamêŋ, mago anam sakiŋ lau Amor nêŋ anôtôï jaba atom.’ Mago amac akêŋ taŋem ŋoc biŋ atom.”

¹¹ Go Apômtaunê aŋela mêngeô lasê ma gêŋgônŋ kamem, taŋ kêkô malac Opar ŋagala naŋ ŋalabu. Joas aŋga Abiesernê gôlôac kêtú ka tau ŋatau. Joas latu Gideon kêka polom kelecgenŋ gêmoa sêka wain ŋamala, gebe êsiŋ polom ôkwi kêtú lau Midiannaŋ.

¹² Ma Apômtaunê aŋela gêô lasê gêdêŋ enŋ ma kêsôm gêdêŋ enŋ gebe “O siŋsêlêc, Apômtau gêwiŋ aôm.”

13 Ma Gideon kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “O ŋatau, Apômtau embe êwiŋ aêac, go gêŋwapac samob êtap aêac sa êtu asageŋŋa. Ma gêŋsêga samob, taŋ tamenŋi sêjac miŋ gêdêŋ aêac naŋ ma sêsôm gebe ‘Apômtau kêkôc aêac asa aŋga Aiguptu amêŋ atom me, gêŋsêga tonanŋ ŋanô ondoc.’ Galoc Apômtau kêtiŋ aêac su to kêkêŋ aêac asêp Midian lemeŋ.”

14 Go Apômtau kêjatu eŋ gebe “Aê tauc jasakiŋ aôm ôna tonêm ŋajaŋa, taŋ gêc aômŋa naŋ, gebe ônam lau Israel sa aŋga lau Midian lemeŋ.”

15 Gideon gêjô eŋ awa gebe “O Apômtau, aê oc janam lau Israel sa amboac ondoc. Ôlic acgom, aêŋoc lau têtû Manasenê gôlôacnêŋ lau ômbôêŋ-ômbôêŋ ma aê tauc katu ŋoc launêŋ ŋac ŋamuŋa tau.”

16 Ma Apômtau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm kôtôm gebe ôŋgôm gêŋ tau gebe aê oc janam aôm sa. Aôm oc ôku lau Midian tulu amboac kôku ŋac tagenŋ tulu.”

17 Gideon gêjô eŋ awa gebe “Aê embe janac aôm matamanô ŋajam, naŋgo ôwaka taôm sa ŋa gêŋtalô teŋ, gebe aôm taôm tec kôsôm biŋ gêdêŋ aê.

18 Aê jateŋ aôm gebe ôwi gamêŋ tonec siŋ atom e jamu jandêŋ aôm jamêŋ êtiam acgom. Aê gabe jakêŋ moasiŋ teŋ êtu da êndêŋ aôm.” Ma eŋ kêsôm gebe “Aê oc jamoa e ômu ômôêŋ.”

19 Amboac tonanŋ Gideon kêsô nê andu gêja ma geno noniŋ ŋalatu teŋ ma kêkôc polom matac laclu kapôêŋ teŋ gebe êpac polom, mago kêkêŋ jist kêsêp atom. Eŋ kêkêŋ gwada kêsêp gadob ma sulu kêsêp ku, kêkôc gêŋ tau gêdêŋ Apômtaunê aŋela gêja kamem ŋalabu.

20 Go Apômtaunê aŋela kêsôm gêdêŋ eŋ gebe

“Otoc gwada to polom űaluc ênsac poc tonec űaô ma ôkêc sulu êpi.” Ma Gideon gêgôm amboac tonaj.

21 Ma Apômtaunê aűela kêmêtôc lêma ma kêmoasac gwada to polom űaluc űa tôc, taű eű kêmêgôm naű űatêpôê. Ma ja kêsa aűga poc mêngeű gwada to polom űaluc tau su. Go Apômtaunê aűela malamê.

22 Go Gideonnê kauc kêsa, gebe gêlic Apômtaunê aűela ma eű kêtakê ma kêsôm gebe “Op, Apômtau Anôtô, aêagêc aűela laűôűanô gêdêű taunġoc.”

23 Mago Apômtau kêsôm gêdêű eű gebe “Ôtêc taôm atom, ômoa tobiűmalôgeű, aôm oc ômac êndu atom.”

24 Gideon gêboa altar teű sa gêdêű Apômtau aűga tônê ma kêsam altar tau gebe Apômtau eű biűmalô űam. Altar tau kêkô Opra, taű kêtû Abiesernê gôlôacnêű malac naű, e gêdêű galoc.

25 Gêdêű gêbêc tonaj Apômtau kêsôm gêdêű Gideon gebe “Ôkôc tamam nê bulimakao kapoac êwiű bulimakao kapoac teű, taű nê jala kêtôm 7 ma onseű tamamnê altar Balűa su ôsap alê gwam, taű kêkô altar űagala naű tulu.

26 Su, go ômboa altar teű sa êndêű Apômtau, aômnnêm Anôtô, êkô poc tau űaô. Ômboa altar tau sa êtôm űagôliűgeű. Go ôkôc bulimakao kêtû luagêc űa ma ôkêű êtu daja êwiű alê gwam, taű ôsap tulu naű.”

27 Amboac tonaj tec Gideon kêkôc nê sakiűwaga 10 ma gêgôm biű, taű Apômtau kêsôm gêdêű eű naű, űanô kêsa. Mago eű kêtêc tau nê gôlôac to lau malac tonecűa, tec gêgôm gêű tau gêdêű ocsalô atom, gêgôm gêdêű gêbêcgeű.

28 Gêdêű taű lau malacűa dêdi sa gêdêű bêbêc

kanucgen naŋ, êsêac sêlic gebe Balnê altar to alê gwam tau gêjaŋa ma ja gen bulimakao kêtû lu-agêcŋa gêsac altar ten, taŋ sêboa sa naŋ ŋaô.

²⁹ Êsêac sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Asa gêgôm gêŋ tonec.” Êsêac sêkip biŋ tau sa e têtap sa gebe “Joas latu Gideon gêgôm.”

³⁰ Go lau malacŋa sêsôm gêdêŋ Joas gebe “Ôkôc latôm ômôêŋ tonec gebe anac eŋ êndu. Eŋ gesen Balnê altar su ma kêsap alê gwam, taŋ kêkô altar ŋagala naŋ tulu.”

³¹ Mago Joas kêsôm gêdêŋ lau samob, taŋ sêgi eŋ auc naŋ, gebe “Amac abe anac siŋ êjô Bal ma abe anam eŋ sa me. Elenŋa atomgen ma ŋac, taŋ ênac siŋ êjô Bal naŋ, oc ênaŋa. Gebe Bal embe anôtô ten, go ênam tau kêsi ma ênac siŋ êndêŋ ŋac, taŋ gesen ênê altar su naŋ.”

³² Gêdêŋ ŋasawa tonan sêsam Gideon gebe Jerubal gebe Joas kêsôm gebe “Bal ênam tau kêsi ma ênac siŋ êndêŋ ŋac, taŋ gesen ênê altar su naŋ.”

³³ Go Midian to Amelek ma lau gamêŋ sawaŋa mênșêpi tagen ma selom bu Jordan jasê nêŋ be-cobo kêkô gaboan Jesrelŋa.

³⁴ Ma Apômtaunê Ŋalau gêjam Gideon auc. Ma eŋ gêjac dauc e kêkalem Abiesernê gôlôac gebe sêndaŋguc eŋ.

³⁵ Eŋ kêsakiŋ lau jaenŋa sêjac laoc Manasenê gôlôacnêŋ gamêŋ samob, gebe sêkalem êsêac mênșendaŋguc eŋ ma eŋ kêsakiŋ lau jaenŋa gêdêŋ Aser to Sebulon ma Naptali nêŋ gôlôac e êsêac mênșewiŋ amboac tonanŋen.

³⁶ Go Gideon kêsôm gêdêŋ Anôtô gebe “Aôm embe taêm ênam gebe ônam lau Israel kêsi ŋa aê

lemoc amboac tê kôsôm nê,

³⁷ nanj ôlic acgom, aê gaja domba ñaôlilu gêc gamêñ aka polom ña. Êndêñ elen ña embe manij ênêc domba ñaôlilugen ñaô ma nom ñakelen, go jajala êndêñ tonan gebe aôm taêm kêka aê ñanôgeñ, gebe ônam lau Israel kêsi ña aê lemoc, amboac tê kôsôm su nê.”

³⁸ Binj tau ñanô kêsa. Gêdêñ tanj Gideon gêdi sa gêdêñ bêbêc kanucgeñ nanj, enj kêpip ñaôlilu tau ma kêmoginj kêsêp laclu tenj e mêngec.

³⁹ Go Gideon kêsôm gêdêñ Anôtô gebe “Têmtac ñandanj êndêñ aê atommanj, aê jasôm binj tagenj tonec êwiñ. Aê jatenj aôm gebe jansaê domba ñaôlilu ñalêñ tagenj êtiam. Ôngôm ñaôlilu ñakelenj ênêc ma manij êsêp nomgeñ.”

⁴⁰ Ma gêdêñ gêbêc Anôtô gêgôm amboac tonan. Ñaôlilu ñakelenj ma manij kêsêlô e gêjam nom auc.

7

Gideonnê lau sêku lau Midian tulu

¹ Go Jerubal, Gideonnê ñaê tenj tonec, to nê lau samob dêdi gêdêñ bêbêc kanucgeñ ma sê nêñ becobo kêkô bumata Harod ñagala. Lau Midian sê nêñ becobo kêkô gaboanj gêmu kêpiña anja lôc More ñalabu.

² Ma Apômtau kêsôm gêdêñ Gideon gebe” Lau, tanj sêwiñ aôm nanj, taêsam kêlêlêc, tec katôm gebe jakêñ lau Midian sêsêp êsêac lemenj atom. Moae lau Israel oc tetoc tauñ sa êndêñ aê ma sêsôm gebe ‘Aê tauc ñoc lemoc gêjam aê kêsi.’

³ Amboac tonanj ôkêñ ñawae êndêñ lau gebe’ Ñac tenj embe êtêc tau to nê ñalêlôm ñatutuc, nanj êmu

êna nê malac.’ ” Ma Gideon kêsaê êsêac ma lau 22,000 sêmu sêja, ma lau 10,000geŋ sêmoa sêwiŋ eŋ.

4 Apômtau kêsôm gêdêŋ Gideon gebe “Lau tau taêsam kêlêlêc gacgeŋ sêkô ŋapaŋ. Ôwê êsêac sêsêp bu sêna ma aê gabe jawa êsêac êkôc jajô aôm. Embe jasôm êndêŋ aôm gebe ‘Ŋac tonec êwiŋ aôm’, naŋ eŋ êwiŋ. Embe jasôm êndêŋ aôm gebe’ Ŋac tonec êwiŋ aôm atom’, naŋ eŋ êwiŋ atom.”

5 Tec Gideon gêwê êsêac sêsêp bu sêja, ma Apômtau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Lau, taŋ imbelenj gêjac bu amboac kêam naŋ, sêmoa nêŋ tauŋŋa, ma êsêac, taŋ sêpôŋ aenduc ma sênôm naŋ, sêmoa nêŋ tauŋŋa amboac tonanjenj.”

6 Lau 300 sêmoa, taŋ imbelenj gêjac bu naŋ, lau ŋagêdô samob sêpôŋ aenduc ma sênôm.

7 Go Apômtau kêsôm gêdêŋ Gideon gebe “Aê gabe janam amac kêsi ŋa lau 300, taŋ imbelenj gêjac bu naŋ, ma jakêŋ lau Midian sêsêp aôm lêmam. Lau ŋagêdô samob sêmu sêna nêŋ malac.”

8 Gideon kêmasaŋ biŋ gêdêŋ lau gebe sêkêŋ gêŋ taniŋŋa to nêŋ dauc êndêŋ eŋ ma kêsakiŋ lau samob sêmu sêja nêŋ malac, lau 300 tônêgeŋ tê sêmoa sêwiŋ eŋ. Lau Midian nêŋ becobo kêkô lau Israelnêŋ bec ŋalabu aŋga gaboanjenj.

9 Gêdêŋ gêbêc tonanjenj Apômtau kêsôm gêdêŋ Gideon gebe “Ajôc, ôndi ma ôsêp gamêŋ becŋa ôna. Aê jakêŋ gamêŋ tau êsêp aôm lêmam.

10 Mago embe ôtêc taôm gebe ônac siŋ, nanjo ôsêp lau Midian nêŋ gamêŋ becŋa ma nêŋ sakiŋwaga Pura êwiŋ aôm.

11 Aôm oc ôŋô biŋ, taŋ êsêac sêsôm naŋ, e têtmac êpa su ma ônac siŋ êndêŋ êsêac.” Amboac tonanjenj

Gideon agêc nê sakiŅwaga Pura sêsêp sêja e sêo lasê gamêŅ becŅa űamagê.

12 Lau Midian to Amelek ma lau, taŅ sêmoa gamêŅ sawa naŅ, sêjam gaboaŅ auc amboac lêsêc, ma nêŅ kamele taêsam űasec têtôm gaŅac gwêcŅa.

13 GêdêŅ taŅ Gideon gêo lasê malac űamagê naŅ, gêŅô űac teŅ gêjac miŅ nê mê, taŅ gêc naŅ, gêdêŅ nê űac teŅ, ma kêsôm gebe “Aê gaêc mê teŅ. Aê galic êsêac sêkôc polom matac ma sêpac polom kuku. Polom kuku tau kêsabi kêsêp lau Midian nêŅ gamêŅ becoboŅa. Polom tau mênkêtuc becobo e becobo tau kêku sa jakêsô gedec ma kêtû tapa gêc nom.”

14 Nê űac gêjô eŅ awa gebe “Mê tonaŅ űam tagenŅ tonec gebe űac IsraelŅa Joas latu Gideon nê siŅ. Anôtô kêkêŅ eŅ gebe êku lau Midian to nêŅ siŅwaga samob tulu.”

15 GêdêŅ taŅ Gideon gêŅô mê űam űawae naŅ, kêpônŅ aduc gêdêŅ Anôtô. Go gêmu gêja lau Israel nêŅ gamêŅ becoboŅa ma kêsôm gebe “Ajôc, andi-manŅ, Apômtau kêkêŅ lau Midian nêŅ siŅwaga sêsêp amac lemem sugac.”

16 EŅ gêwa lau 300 kêkôc gêja mata têlêac ma kêkêŅ dauc to ku sawa gêdêŅ êsêac gêdêŅ-gêdêŅeŅ ma kêkêŅ daweŅ kêsêp ku tau űalêlôm.

17 EŅ kêsôm gêdêŅ êsêac gebe “Matemanô êndêŅ aêgeŅ, ma aŅgôm gêŅ, taŅ aê jaŅgôm naŅgeŅ. ÊndêŅ taŅ daô lasê êsêacnêŅ gamêŅ becoboŅa űamagê naŅ, go aŅgôm gêŅ samob êtôm aê jaŅgôm.

18 Aê to űoc lau embe anac ma dauc, go amac, taŅ aŅgi gamêŅ becoboŅa auc naŅ, anac nêŅ amboac tonanŅeŅ ma anac mu gebe ‘Apômtau ma Gideon nêŅ siŅ.’ ”

19 Gideon to nê lau 100 sêo lasê malac űamagê gêdêű om-m kêsa atomgeű, ma lau-sejop-malacwaga sêjô taunű su ma űasawa dambêgeű. Go Gideon to nê lau sêjac dauc to têtuc ku, taű sêkôc naű popoc.

20 Siűwaga mata têlêac samob sêjac dauc to têtuc ku popoc. Êsêac sêkôc dawenű kêsêp êsêac lemeű gasêűa ma dauc kêsêp lemeű anôűa gebe sênac ma sêjac mu gebe “Apômtau ma Gideon nêű siű.”

21 Lau samob sêkô malenűgeű sêgi gamêű be-coboűa auc. Ma Midiannêű siűwaga samob sêlêti to sêwakic ma sêc sêja.

22 Lau 300 sêjac nêű dauc kêtaű gê tônűgeű sêmoa, ma Apômtau gêgôm lau aűga gamêű becoboűa nêű kauc kêlênsônű e sêjac taunű. Ma siűwaga samob sêc e jagêdêű Betsita sêkanônű Serera ma sêo lasê malac Abel-Mehola, taű gec Tabat űagala.

23 Ma êsêac sêkalem lau Israel aűga Naptali to Aser nêű gôlôac ma lau Manase samob sa ma sêjanda lau Midian.

24 Gideon kêsakiű lau jaenűa sêjac laoc gamêű Epraim, taű gêc gamêű lôcűa naű, ma sêsôm gebe “Âsêp amêű, anac siű êndêű lau Midian. Akô lau Midian auc gebe selom bu Jordan to bu űagêdô e naêndêű Bet-Bara atom.” Amboac tonanű lau Epraim samob sêpi tagenű ma sejop bu Jordan to bu űagêdô e jagêdêű Bet-Bara.

25 Êsêac sêkôc lau Midian nêű kasêga luagêc Oreb agêc Seb tônű, ma sêjac Oreb êndu aűga Orebnê poc ma Seb aűga Sebnê sêka wain űamala. Êsêac sêjanda lau Midian sêmoa ma sêkôc Oreb agêc Seb môkêűapac dêdêű Gideon, taű gêmoa Jordan

ŋamakenŋ oc kêpiŋa nanŋ sêja.

8

¹ Ma lau Epraim sêsôm gêdêŋ Gideon gebe “Amboac ondoc, aôm gôjac siŋ gêdêŋ Midian, mago kôkalem aêac atom kêtû asagenŋa. Kêtû asagenŋa aôm gôgôm aêac amboac tonanŋ.” Ma êsêac sêlic enŋ sec ŋanô.

² Mago enŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Embe janam dôŋ gêŋ, taŋ aê gagôm nanŋ, êpi gêŋ, taŋ amac agôm nanŋ, go jalic ŋoc gêŋ ŋanô masi. Gêŋ sauŋ, taŋ amac lau Epraim agôm nanŋ, ŋanô kêlêlêc gêŋ, taŋ aê to ŋoc gôlôac agôm nanŋ.

³ Anôtô kêkêŋ lau Midian nêŋ kasêga Oreb agêc Seb gêdêŋ amac. Aê gagôm asagenŋ kêlêlêc su gebe janam dôŋ êpi gêŋ tau.” Enŋ kêsôm biŋ tonec, go nêŋ têtac ŋandanŋ gêbacnê.

Gideon kêkôc lau Midian nêŋ kiŋ tôŋ

⁴ Gideon to nê lau 300 sêô lasê bu Jordan ma selom bu tau. Êsêac tekwenŋ gêbac, mago sêjanda ŋacjo sêmoa.

⁵ Tec kêsôm gêdêŋ lau anŋa malac Sukot gebe “Aê jatenŋ amac gebe akêŋ polom ŋagêdô êndêŋ ŋoc lau. Êsêac tekwenŋ gêbac ma aê kajanda lau Midian nêŋ kiŋ Seba agêc Salmuna tec gamoa.”

⁶ Mago malac Sukot ŋalaumata sêsôm gebe “Aêac akêŋ mo êndêŋ nêŋ siŋwaga êtu asagenŋa. Aôm kôkôc Seba agêc Salmuna tôŋ atom tagenŋ.”

⁷ Ma Gideon kêsôm gebe “Amboac tonanŋ. Apômtau êkêŋ Seba agêc Salmuna sêsêp aê lemoc su acgom, go jai amac ôlim ŋa gêŋ têtka-têtka to okêm gamêŋ sawanŋa.”

⁸ Gideon gêwi malac tonan siŋ gêja malac Penuel ma kêsôm bin tonanŋen gêdêŋ lau anŋa ônê. Mago lau Penuelŋa sêjô en awa kêtôm lau Sukotŋa.

⁹ Tec en kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aê embe janam samuc ma jamu jamêŋ, go jansen andu soso tonec su.”

¹⁰ Seba agêc Salmuna to nêŋ siŋwaga sêŋgôŋ Karkor. Lau gamêŋ sawaŋa nêŋ siŋwaga 120,000 sêjaŋa, ma siŋwaga amboac 15,000 geŋ tec sêmoa.

¹¹ Êsêac sêlêwan taun e sêliŋ taun siŋ ma Gideon kêsa intêna, taŋ gêc Noba to Jogbeha gêmu oc kêpiŋa nan, gêmoa gamêŋ sawa ŋataligen gêja jagêjac siŋ gêdêŋ êsêac.

¹² Lau Midian nêŋ kiŋ luagêc, Seba agêc Salmuna sêc sêja, mago en kêjanda êsêagêc e kêkôc êsêagêc tôŋ ma kêsa siŋwaga samob êliŋ-êliŋ.

¹³ Go Joas latu Gideon gêmu anŋa siŋŋa kêsêlêŋ kêsêp intêna Heresŋa gêja.

¹⁴ En kêkôc ŋapalê matak Sukotŋa teŋ tôŋ ma kêtû kênac en ma ŋac tau keto Sukot ŋakasêga to ŋalaumata 77 nêŋ ŋaê sa ma kêkêŋ gêdêŋ Gideon.

¹⁵ Go Gideon gêdêŋ lau Sukot gêja ma kêsôm gebe “Alic acgom, Seba agêc Salmuna tau tonec. Amac asu aê susu kêtû êsêagêcŋa ma asôm gebe ‘Seba agêc Salmuna sêsêp aôm lêmam sugac, tec aêac akêŋ polom êndêŋ nêŋ lau, taŋ tekwen gêbac nan me.’”

¹⁶ Go en kêkôc gêŋ têkwa-têkwa to okêm gamêŋ sawaŋa ma kêmêtôc Sukot ŋalaumata.

¹⁷ Ma en gesen andu soso anŋa Penuel su ma gêjac malac tau ŋalau êndu.

¹⁸ Go Gideon kêtû kênac Seba agêc Salmuna gebe “Lau, taŋ ajac êndu anŋa Tabor nan, laŋôŋanô

amboac ondoc.” Êsêagêc sêjô enj awa gebe “Êsêac têtôm aôm. Êsêac samob lanônjanô amboac kinj tenj latui.”

¹⁹ Gideon kêsôm gebe “Ńoc teoci to lasici êsêac, aê tinoc latui solop. Aê jatôc lemoc ma jasôm gebe Amagêc embe anam êsêac kêsi sêmoa matenj jali, oc janac amagêc êndu atom.”

²⁰ Go kêsôm gêdênj latu ŋacsêga Jeter gebe “Ôndi ônac êsêagêc êndumanj.” Mago ŋapalê tau gê nê sinj sa atom. Enj kêtêc tau gebe enj ŋapalê wakuc.

²¹ Ma Seba agêc Salmuna sêsôm gebe “Ajôc, aôm taôm ôndi ma ônac aêagêc êndumanj. Ńacwaganênj kôm gêjac ŋacwaga ŋawae.” Amboac tonanj Gideon gêjac Seba agêc Salmuna êndu ma kêkôc gêlônj, tanj agêcnênj kamele sênônj nanj su.

Gideonnê lênj ŋagêdô ŋaminj

²² Go lau Israel sêsôm gêdênj Gideon gebe “Onam gôlinj aêac, aôm to latômi ma dêbômi, tanj sêndanjguc aôm nanj, amboac tonanjenj, gebe aôm gôjam aêac kêsi anja lau Midian nênj.”

²³ Gideon gêjô êsêac awenj gebe “Aê oc janam gôlinj amac atom, ma latuci oc sênam gôlinj amac atom amboac tonanjenj. Apômtau oc ênam gôlinj amac.”

²⁴ Ma kêsôm binj ŋagêdô gebe “Aê gabe jatenj binj tenj êndênj amac. Amac samob akênj salasa, tanj amac ajanjo su nanj, êndênj aê. Lau Midian nênj salasa goldgenj gebe êsêac lau gamênj sawanja.”

²⁵ Lau sêjô enj awa gebe “Aêac oc akênj gênj tau êndênj aôm totêntac ŋajamgenj.” Êsêac sêja obo tenj ma êsêac samob, sêbaliŋ salasa, tanj êsêac sêjanjo su nanj, kêsêp obo tau.

²⁶ Salasa gold, taŋ Gideon keten naŋ, ŋawapac kêtôm kilo 30. Gêlôn, taŋ lau Midian nêŋ kinj sêkôc to sênôn naŋ, ma ŋakwê asôsamuc gêwiŋ atomgen, ma kamelenêŋ gêlôn, taŋ sênôn naŋ, gêwiŋ atom amboac tonanŋen.

²⁷ Gideon kêmasan gwam ten ŋa gold tonan ma kêkêŋ gwam tau kêkô nê malac Opra. Ma lau Israel samob sêwi Anôtô sinj jateten mec gêdêŋ gwam tonan. Gwam tau kêtû lakô, taŋ gêjac Gideon to nê gôlôac naŋ.

²⁸ Lau Israel sêku lau Midian tulu ma lau Midian ôliŋ kêpi kêtiam atom. Wama gêjam gamêŋ auc kêtôm jala 40, kêtôm têm, taŋ Gideon gêmoa mata jali naŋ.

Gideon gêmac êndu

²⁹ Joas latu Gideon jagêŋgôn tau nê andu.

³⁰ Ênê latui 70 gebe en gêjam lauo taêsam.

³¹ Ma nê awê ten anŋa Sikem kêkôc ŋapalê ten amboac tonan, ma Gideon gê ênê ŋaê gebe Abimelek.

³² Gideon kêtû ŋamalacanô ma gêmac êndu. Êsêac sêsun en gêc tama Joas nê sêô anŋa Abiesernê gôlôacnêŋ malac Opra.

³³ Gideon gêmac êndu su acgom, go lau Israel sêwi Anôtô sinj kêtiam ma sêjam sakinj Bal. Êsêac sêgôm Bal-Berit kêtû nêŋ anôtô.

³⁴ Lau Israel taêŋ gêjam nêŋ Apômtau Anôtô, taŋ gêjam êsêac sa anŋa nêŋ ŋacjo, tê sêgi êsêac auc nê, kêtiam atom.

35 Ma êsêac sêjam danġe Gideonnê gôlôac gêjô kolenġ ɲajam, taŋ enġ gêjam gêdêŋ lau Israel naŋ, su atom.*

9

Abimelek gêjam gôliŋ gamêŋ

1 Jerubal latu Abimelek gêdêŋ sai gêja Sikem ma kêsôm gêdêŋ êsêac to tēnanê lau samob gebe

2 “Atu kēnac lau Sikemɲa samob gebe ‘Amac oc tēmtac êwiŋ biŋ ondoc êlêlêc su, Jerubal latui 70 sēnam gôliŋ amac me ɲac tagenġ ênam gôliŋ amac.’ Taêm ênam gebe amacnēm ɲatê ɲagêdô aê.”

3 Tēnanê lau sêjam biŋgalôm kēpi biŋ tonanġ kētu enġa sêwiŋ lau Sikemɲa. Ma nêŋ ɲalêlôm gêwiŋ Abimelek gebe êsêac sêsôm gebe “Enġ aêac lasiŋi teŋ.”

4 Êsêac sêkôc mone silber 70 anġa Bal-Berit nê lôm dabuŋ ma sêkêŋ gêdêŋ enġ. Enġ kêkôc mone tau ma gêjam ôli lau bôja-bôja to wauc-wauctêna ɲagêdô gebe sēndanġuc enġ.

5 Go enġ gêja tamanê andu anġa Opra ma gêjac tama Jerubal latui 70 êndu anġa poc teŋ ɲaô. Jerubalnê latu ɲamu Jotam taugenġ tec gêmoa, gebe enġ kêsiiŋ tau.

6 Go lau Sikem to Betmilonġa samob jasêkac taunġ sa sêmoa kamem dabuŋ, taŋ kêkô Sikem naŋ, ma sêkêŋ Abimelek kētu kiŋ.

7 Gêdêŋ taŋ Jotam gêŋô biŋ tonanġ ɲawae naŋ, gêja ma kêkô lôc Garisim ɲaô to gêmôêc gêdêŋ êsêac gebe “O amac lau Sikemɲa, akêŋ taŋem aê acgom, gebe Anôtô êkêŋ taŋa amac.

* **8:35:** Salasa gold kētu lau gamêŋ sawaŋa nêŋ gêbôm.

⁸ GêdêŅ bêc teŅ ka sêsa sêja sebe sêjaliŅ nêŅ kiŅ teŅ sa, ma êsêac sêsôm gêdêŅ katêkwi gebe ‘Ôtu ma kiŅ.’

⁹ Katêkwi gêjô êsêac awenŅ gebe ‘Amboac ondoc, oc jawi űoc űatêkwi toűalêsi, taŅ lau sêkôc kêtú tetoc anôtôi to űamalac saűa naŅ, siŅ ma janam gôliŅ amac me.’

¹⁰ Ma ka sêsôm gêdêŅ jambô gebe ‘ÔmôêŅ mênôtu ma kiŅ.’

¹¹ Mago jambô gêjô êsêac awenŅ gebe ‘Amboac ondoc, oc jawi űoc űanô űajam to űakana siŅ ma janam gôliŅ amac me.’

¹² Tec ka sêsôm gêdêŅ wain gebe ‘ÔmôêŅ mênôtu ma kiŅ.’

¹³ Mago wain gêjô êsêac awenŅ gebe ‘Amboac ondoc, oc jawi űoc wain, taŅ gêgôm anôtôi to űamalac têtac űajam kêsa naŅ, siŅ ma janam gôliŅ amac me.’

¹⁴ Go ka samob sêsôm gedêŅ okêm gebe ‘ÔmôêŅ mênôtu ma kiŅ.’

¹⁵ Go okêm gêjô êsêac awenŅ gebe ‘Amac embe têtac êwiŅ űanôgeŅ gebe jatu amacnêm kiŅ, go amêŅ aê lamú aêűoc ajuŅ. Embe amêŅ atom, ja êsa aűga okêm ma êniŅ kaseda aűga lôc Lebanon.’ ”

¹⁶ Jotam gêjac têku nê biŅ gebe “Amboac tonan amac akêŅ Abimelek kêtú amacnêm kiŅ tonêm űalêlôm samuc ma toűanôgeŅ me masi. Amac amoasiŅ Jerubal to nê gôlôac űapep ma akêŅ űagêjô gêdêŅ eŅ kêtôm kolen, taŅ eŅ gêjam naŅ, me masi.

¹⁷ Taêm ênam acgom, tamoc gêjac siŅ gêjô amac ma gim tau su gebe ênam amac sa aűga lau Midian lemeŅ.

18 Mago galoc akêŋ kisa gêdêŋ tamocnê gôlôac. Amac ajac latui 70 êndu anġa poc ŋaô ma akêŋ sakinwagao latu Abimelek kêt u kin Sikemŋa gebe amacnê m lasitêwa ten eŋ.

19 Amboac tonaŋ, gêŋ taŋ amac agôm galoc gêdêŋ Jerubal to nê gôlôac naŋ, embe anġôm tonê m ŋalêlôm samuc ma toŋanôgeŋ, go amoa totêmtac ŋajamgeŋ awiŋ Abimelek, ma eŋ êmoa totêtac ŋajamgeŋ êwiŋ amac.

20 Mago embe masi, go ja êsa anġa Abimeleknê e êniŋ lau Sikem to Betmilonġa su. Ma ja êsa anġa lau Sikem to Betmilonġa e êniŋ Abimelek su.”

21 Go Jotam gêc gêja jagêŋgôŋ Ber, gebe kêtêc têwa Abimelek.

22 Abimelek gêjam gôliŋ Israel jala têlêac.

9:23–12:15 Abimelek gêmac êndu su, go gôliŋwaga ŋagêdô sêjô taun-sêjô taun ma sêjam gôliŋ Israel amboac jala 75.

13

Simson têna kêkôc eŋ

1 Lau Israel sêgôm gêŋ, taŋ Apômtau gêlic sec naŋ kêtiam, ma eŋ kêkêŋ lau Pilisti sêjam gôliŋ êsêac kêtôm jala 40.

2 Ma ŋac ten gêŋgôŋ malac Sora. Eŋ anġa Dannê gôlôacnêŋ, ênê ŋaê gebe Manoa. Nê awê eŋ awê kapoac ma kêkôc gôlôac atom.

3 Ma Apômtaunê anġela geoc tau lasê gêdêŋ awê tau ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôlic acgom, aôm awê kapoac ma kôkôc gôlôac atom. Mago aôm oc taêm ma ôkôc latôm ten.

4 Amboac tonañ ojop taôm ma ônôm wain to bu ñajaña teñ atom to ôniñ gêñ, tañ sêjac jao nañ, atom amboac tonañgeñ.

5 Gebe aôm oc taêm ma ôkôc latôm teñ. Ôkapiñ eñ mômêlauñ atom, gebe êndêñ bêc aôm ôkôc eñña ñapalê tau oc êtu Anôtônê ñac dabuñ teñ. Eñ ênac m kôm ênam lau Israel kêsi aña lau Pilistinêña.”

6 Go awê tau jagêjac miñ gêdêñ nê akweñ ma kêsôm gebe “Anôtônê ñac teñ gêdêñ aê gêmêñ ma lañôanô kêtakê aê amboac Anôtônê añela teñ lañôanô. Aê katu kênac eñ gebe eñ gêmêñ aña ondoc nec atom, ma eñ kêsam nê ñaê atom amboac tonañgeñ.

7 Mago eñ kêsôm gêdêñ aê gebe ‘Ôlic acgom, aôm oc taêm ma ôkôc latôm teñ. Amboac tonañ galoc ônôm wain to bu ñajaña atom ma ôniñ gêñ, tañ sêjac jao nañ, atom amboac tonañgeñ, gebe ñapalê tau êtu Anôtônê ñac dabuñ êtôm têm êmoa nomña.’ ”

8 Go Manoa keteñ mec gêdêñ Apômtau gebe “O Apômtau, aê jateñ aôm, gebe ôsakiñ Anôtônê ñac êmu êndêñ aêac êmêñ êtiam, gebe êndôñ kôm anam jaom ñapalê tau êndêñ noc têna êkôc eñña êndêñ aêagêc.”

9 Anôtô gêgôm biñ, tañ Manoa keteñ nañ, ñanô kêsa ma ênê añela gêô lasê gêdêñ awê tau kêtiam gêdêñ tañ eñ gêñgôn kôm nañ. Ênê akweñ gêwiñ eñ atom.

10 Tec awê tau kêlêti sebeñ jakêsôm gêdêñ nê akweñ gebe “Ôlic acgom, ñac tañ gêdêñ aê gêmêñ gêdêñ bêc ônê nañ, mêngeô lasê gêdêñ aê kêtiam.”

11 Manoa gêdi kêdaguc nê awê e gêô lasê gêdêñ ñac tau ma kêtú kênac eñ gebe “Aôm ñac, tañ kôsôm

biŋ gêdêŋ ȳoc awê naŋ me.” Eŋ gêjô eŋ awa gebe “Aêc.”

¹² Go Manoa kêsôm gebe “Amboac tonan, biŋ taŋ aôm kôsôm naŋ, embe ŋanô êsa, go ŋapalê tau êsa lêŋ amboac ondoc. Eŋ êŋgôm asageŋ.”

¹³ Apômtaunê aŋela gêjô Manoa awa gebe “Aômŋêm awê êŋgamiŋ tau êndêŋ gêŋ samob, taŋ gajac jao gêdêŋ eŋ naŋ.

¹⁴ Eŋ êniŋ gêŋ, taŋ gêmêŋ aŋga wain ŋakaiŋ naŋ, ŋateŋ atom. Eŋ ênôm wain to bu ŋajaŋa ma êniŋ gêŋ, taŋ sêjac jao naŋ, atom amboac tonanŋeŋ. Eŋ êŋgôm gêŋ samob, taŋ kajatu eŋ naŋ, ŋanô êsa.”

¹⁵⁻¹⁶ Manoa gêjam kauc Apômtaunê aŋela. tec kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê jateŋ aôm ôêc ôna atom, aêagêc ano noniŋ ŋalatu teŋ gebe ôniŋ.” Mago aŋela kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê embe jamoa, oc janiŋ nêm gêŋ atom. Mago embe taêm ênam gebe ôkêŋ da teŋ, naŋgo ôkêŋ gêŋ tau êsa ja êniŋ êtu da êndêŋ Apômtau.”

¹⁷ Manoa kêsôm gêdêŋ Apômtaunê aŋela gebe “Aômŋêm ŋaê amboac ondoc, gebe atoc aôm sa êndêŋ têm aômŋêm biŋ ŋanô êsaŋa.”

¹⁸ Aŋela kêtû kênac eŋ gebe “Aôm kôtû kênac ȳoc ŋaê kêtû asageŋŋa. Ŋaê tau geŋ, taŋ kêsiŋ tau gêc lêlômgeŋŋa naŋ ŋateŋ.”

¹⁹ Amboac tonan Manoa kêkôc noniŋ ŋalatu to polom ŋagêdô ma kêkêŋ gêŋ tau kêtû da gêsac altar poc gêdêŋ gêŋ, taŋ kêsiŋ tau gêc lêlômgeŋŋa naŋ, ŋaApômtau.

²⁰ Ma gêdêŋ taŋ jawaô kêpi aŋga altar naŋ, Manoa agêc nê awê sêlic Apômtaunê aŋela kêpi undambê gêja gêwiŋ jawaô. Ma êsêagêc sêu taun

jasêc laŋôŋanô gêdêŋ nom.

²¹ Manoa agêc nê awê sêlic Apômtaunê aŋela kêtiam atomanô. Tec Manoanê kauc kêsa gebe Apômtaunê aŋela eŋgoc.

²² Ma Manoa kêsôm gêdêŋ nê awê gebe “Aêagêc oc tamac êndu, gebe talic Anôtô.”

²³ Mago nê awê gêjô eŋ awa gebe “Apômtau embe taê ênam gebe ênac aêagêc êndu, go êkôc aêagêcnêŋ da sa atom ma êtôc gêŋ samob tonanŋ ŋai to êsôm biŋ kaiŋ teŋ tonanŋ êndêŋ aêagêc atom.”

²⁴ Ma awê tau kêkôc ŋapalê ŋac ma gê ênê ŋaê gebe Simson. Ŋapalê tau kêtû kapôêŋ ma Apômtau gêjam mec eŋ.

²⁵ Apômtaunê Ŋalau gêjac m nê kôm êkac Simsonŋa gêdêŋ taŋ eŋ gêmoa Dannê gamêŋ becoboŋa, taŋ gêc Sora to Estaol ŋasawa nanŋ.

14

Simson agêc awê Timnaŋa

¹ Simson kêsêp malac Timna gêja ma gêlic lau Pilisti nêŋ ŋapalêo teŋ aŋga tônê.

² Eŋ gêmu gêja nê malac kêtiam ma kêsôm gêdêŋ têna agêc tama gebe “Aê galic lau Pilisti nêŋ ŋapalêo teŋ. Amansaŋ biŋ êtu eŋŋa, gebe janam eŋ êtu ŋoc awê.”

³ Mago têna agêc tama sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gosom awê aŋga lau samuc Pilisti nêŋ kêtû asageŋŋa. Aôm oc ôtap ŋapalêo teŋ sa aŋga taunŋ nêŋ tawaŋ me taunŋ nêŋ lau nêŋ atom me.” Mago Simson kêsôm gêdêŋ tama gebe “Aê têtac gêwiŋ awê tonanŋeŋ, tec ôkôc eŋ ômôêŋ, gebe janam eŋ.”

4 Têna agêc tama sêjala gebe Apômtau tau gêjam gôliŅ biŅ tonec, tec Simson gêgôm nec atom, gebe gêdêŅ têm tonanŅ lau Pilisti sêjam gôliŅ lau Israel, tec Apômtau gesom intêna ênac siŅ êndêŅ êsêacŅa.

5 Simson kasêp Timna gêja ma têna agêc tama sêwiŅ eŅ. Êsêac sêô lasê lau Timna nêŅ kôm wainŅa ma Simson gêŅô lewe wakuc kêlêŅêc luluŅ gebe êŅac eŅ.

6 Mago Apômtaunê Ņalau gêjam eŅ auc, tec eŅ kêkac lewe kêkôc kêtôm Ņac teŅ kêkac noniŅ Ņalatu kêkôc. EŅ kêkôc gêŅ teŅ kêsêp lêma atom. Mago eŅ gêjac miŅ biŅ, taŅ eŅ gêgôm nanŅ, gêdêŅ têna agêc tama atom.

7 Go Simson gêja ma gêjam biŅgalôm gêwiŅ Ņapalêo ma têtac gêwiŅ eŅ.

8 Bêc Ņagêdô gêjaŅa, go Simson gêmu gêja kêtiam gebe ênam eŅ êtu nê awê. EŅ gêwi intêna siŅ ma kêsô gebe naênac lewe, taŅ eŅ gêjac êndu nanŅ, kêsi e gêlic gêŅ kainŅ teŅ, gebe kêtap lêp tonjabu sa gêc lewe ŅawêlêlanŅ.

9 EŅ kêgainŅ lêp tau kêsêp lêma, go kêsêlêŅ ma geŅ gêŅ tau gêmoa intêna. EŅ gêdêŅ têna agêc tama gêja jakêkêŅ lêp Ņagêdô gêdêŅ êsêagêc seŅ amboac tonanŅeŅ. Êsêagêc seŅ lêp tau, mago Simson gêjac miŅ kêkôc lêp anŅa lewe ŅawêlêlanŅ ŅabiŅ gêdêŅ êsêagêc atom.

10 Go tama kêsêp awê tau nê andu gêja, ma Simson geno moasiŅ teŅ anŅa tonanŅ, kêtôm lau wakuc sêgôm sêmoa.

11 GêdêŅ taŅ lau Pilisti sêlic eŅ nanŅ, êsêac sêkôc lau wakuc 30 gebe sêmoa sêwiŅ eŅ.

12 Ma Simson kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aê gabe jasôm biŋgôliŋ teŋ êndêŋ amac. Amac embe atap biŋ tau ŋam sa êndêŋ moasiŋ tau ŋabêc 7 êmbacnê, go jakêŋ obo ŋajam 30 to ŋakwê omŋa 30 êndêŋ amac.

13 Embe atap sa atom, go amac akêŋ obo ŋajam 30 to ŋakwê omŋa 30 êndêŋ aê.” Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôsôm nêmbiŋgôliŋ taumaŋ gebe aêac aŋô.

14 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
 “Gêŋ taniŋŋa kêsa aŋga ŋac-awa-geŋwagaŋa.
 Gêŋ ŋakana kêsa aŋga ŋactêkwanê.”
 Bêc têlêac gêjaŋa ma êsêac têtap biŋ tonanŋ ŋam sa atom.

15 Gêdêŋ bêc kêtû aclêŋa êsêac sêsôm gêdêŋ Simsonnê awê gebe “Ôsôm biŋ banac-banac êndêŋ nêmbiŋgôliŋ ŋam sa êndêŋ aêac. Embe masi, oc akêŋ ja êniŋ tamamnê andu ma akêŋ aôm ôsa ja amboac tonanŋeŋ. Amagêc akêŋ jaenŋ aêac gebe ajaŋgo aêacma gêŋ me.”

16 Amboac tonanŋ Simsonnê awê gêdêŋ eŋ gêja tomatasulugeŋ ma kêsôm gebe “Aôm têtmac gêwiŋ aê atom, aôm têtmac gedec aê. Aôm kôsôm biŋgôliŋ gêdêŋ ŋoc lau, mago gôwa ŋam sa gêdêŋ aê atom.” Eŋ kêsôm gêdêŋ awê tau gebe “Ôlic acgom, aê kasôm biŋ teŋ gêdêŋ tinoc agêc tamoc atom. Ma jawa ŋam sa êndêŋ aôm êtu asageŋŋa.”

17 Eŋ kêtaŋ kêli eŋ kêtôm bêc samuc 7 e noc moasiŋŋa gêbacnê. Ma gêdêŋ bêc kêtû 7ŋa Simson gêwa biŋ tau ŋam sa gêdêŋ eŋ, gebe awê tau kêkac eŋ ŋapaŋ. Go awê tau jagêjac miŋ biŋ tau gêdêŋ nê lau.

18 Tec gêdêŋ bêc kêtû 7ŋa gêdêŋ taŋ Simson gebe êsô nê balêm bêcŋa êna nanŋ, lau malacŋa jasêsôm

gêdêŋ eŋ gebe

“Gêŋ ondoc ŋakana ŋajam kêlêlêc lêp.

Gêŋ ondoc ŋatêkwa kêlêlêc lewe.”

Simson gêjô êsêac aweŋ gebe

“Amac embe akac nom ôkwi ŋa ŋoc bulimakao
atom,

oc ajala biŋ tau ŋam atom.”

¹⁹ Go Apômtaunê Ŋalau mêngêjam eŋ auc e ôliwalô kêsa ma eŋ kêsêp gêja malac Askalon ma gêjac lau 30 êndu ma kêjaŋgo nêŋ ŋakwê omŋa jakêkêŋ gêdêŋ lau, taŋ sêwa ênê biŋgôliŋ ŋam sa naŋ. Go gêmu gêja tau nê malacmôkê totêtac ŋandaŋ secanô kêtû biŋ, taŋ kêtap eŋ sa naŋŋa.

²⁰ Go sêkêŋ nê awê gêdêŋ ŋac, taŋ Simson tau kêjaliŋ sa gebe êtu ênê ŋac êwa eŋ saŋa naŋ. * saŋa kêpi bulimakaonê kom kêkac nom ôkwiŋa.

15

¹ Têm ŋagêdô gêjaŋa ma lau sêjac polom sa sêmoa, tec Simson gêja gebe êtu ŋacleŋ nê awê ma eŋ kêkôc noniŋ ŋalatu teŋ gêwiŋ. Go eŋ kêsôm gêdêŋ awê tama gebe “Aê gabe jasô ŋoc awênê balêm jana.” Mago eŋ tama gêlôc gebe eŋ êsô êna atom.

² Ênê tama kêsôm gêdêŋ Simson gebe “Aê gajam kauc gebe aôm têmtac gedec eŋ, tec kakêŋ eŋ gêdêŋ nêŋ ŋac. Mago lasio tec ŋajam kêlêlêc eŋ su, ônam eŋ êjômaŋ.”

³ Simson kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Galoc embe jaŋgôm lau Pilisti sec, oc aêŋoc keso atom.”

* **14:20:** Simson gêjam dôŋ nê awênê kom kêkip biŋgôliŋ ŋam

4 Tec gêja ma gêlô kêam saleŅņa 300. EŅ kêkôc luagêc-luagêc ma kêkic ŅalêŅuc tôn kêpi tageŅ ma kêsêmuŅ daweŅ kêsêp Ņasawa.

5 Go eŅ kêtun daweŅ ma gesoc kêam saleŅņa sêlêti sêsêp lau Pilisti nêŅ kôm polomņa sêja. Tec eŅ kêkêŅ polom, taŅ sêjac sa naŅ, to polom, taŅ gacgeŅ kêkô kôm naŅ, ja geŅ su gêwiŅ katêkwi to kôm wainņa amboac tonanŅeŅ.

6 Go lau Pilisti têtû kênac gebe “Asa gêgôm gêŅ tonanŅeŅ.” Êsêac sêjô êsêac aweŅ gebe “Ņac anŅa Timna nê lawa Simson. EŅ gêgôm gêŅ tau gebe lawa lanŅwa kêkêŅ latuo gêdêŅ ênê Ņac.” Tec lau Pilisti sêkêŅ ja geŅ awê tau agêc tama to nêŅ lau su.

7 Simson kêsôm gêdêŅ êsêac gebe “Aê jatôc lemoc gebe Amac embe anŅôm gêŅ amboac tonanŅ, go jakac kamocgôc su acgom, go biŅ êmbacnê.”

8 EŅ gêjac êsêac secanô e nêŅ Ņatêkwa popocgeŅ su, go kêsêp jagêŅgônŅ pocgêsuŅ anŅa Etam.

Simson kêku lau Pilisti tulu

9 Lau Pilisti sêô lasê gamêŅ Juda to sê nêŅ becobo anŅa tônê ma sêjac siŅ gêdêŅ malac Lehi.

10 Lau anŅa Juda têtû kênac êsêac gebe “Amac ajac siŅ gêdêŅ aêac kêtû asageŅņa.” Êsêac sêjô êsêac aweŅ gebe “Aêac amêŅ gebe ansô Simson tônŅ ma anŅôm gêŅ, taŅ eŅ gêgôm gêdêŅ aêac naŅ, êndêŅ eŅ.”

11 Go lau 3,000 anŅa Juda sêsêp pocgêsuŅ anŅa Etam jasêsôm gêdêŅ Simson gebe” Aôm kôjala lau Pilisti sêjam gôliŅ aêac nec, me masi. Aôm gôgôm aêac amboac ondodoc.” EŅ gêjô êsêac aweŅ gebe “GêŅ taŅ sêgôm gêdêŅ aê naŅgeŅ, tec gagôm gêdêŅ êsêac.”

12 Êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aêac amêŋ tonec gebe ansô aôm tôŋ ma akêŋ aôm ôsêp lau Pilisti lemeŋ.” Simson kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Atôc lememe êndêŋ aê acgom gebe amac taôm anac aê êndu atom.”

13 Êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Masi, aêac ansô aôm tôŋgeŋ ma akêŋ aôm ôsêp lau Pilisti lemeŋ. Aêac anac aôm êndu atom.” Amboac tonaeŋ êsêac sêsô eŋ tôŋ ŋa lêpoa wakuc luagêc, go sêwê eŋ aŋga pocgêsuŋ sêpi sêja.

14 Gêdêŋ taŋ gêô lasê Lehi naŋ, lau Pilisti sêlêti dêdêŋ eŋ sêja tolasêgeŋ. Ma Apômtaunê Ņalau gêjam Simson auc, ma lêpoa, taŋ sêsô eŋ tôŋ naŋ, gêŋgic amboac ja geŋ gam.

15 Ma eŋ kêtap donki ŋasê wakuc teŋ sa, tec kêmetôc lêma jakêkôc gêŋ tau sa ma gêjac lau 1,000 êndu ŋa gêŋ tau.

16 Go Simson kêsôm gebe

“Aê gaboa êsêac sa toton-toton ŋa donki ŋasê.

Aê gajac lau 1,000 êndu ŋa donki ŋasê.”

17 Kêsôm biŋ tau su, go kêbaliŋ ŋasê tau siŋ, tec sêsam gamêŋ tau gebe Ramat-Lehi.

18 Ma bu gêjô Simson ŋasec, tec awa gêjac Apômtau ma kêsôm gebe “Aôm kôkêŋ nême sakiŋwaga aê kaku ŋacjo tulu ma galoc bu êjô aê êndu e jasêp lau samuc lemeŋ me.”

19 Go Anôtô kêkêŋ gêsuŋ teŋ aŋga Lehi ma bu kêpulu kêpi aŋga nom mêŋSimson gênôm e têtwa saki kêsa kêtiam. Ma sêsam bumata tau gebe Hakore. Bumata tau kêpoac Lehi e mêŋgêdêŋ galoc.

20 Ma Simson gêjam gôliŅ lau Israel kêtôm jala 20 geden lau Pilisti nêŅ têm. *

16

Simson gêja Gasa

¹ Simson gêdi anġa ônê ma gêja Gasa. En ġelic mockainġo tenġ anġa tônê ma kêsô ênê andu gêja.

² Lau Gasanġa sêŅô Simson gêmoa nêŅ malac űawae, tec sêgi gamêŅ tau auc ma sêwa enġ anġa malac űasacġêdô ġêdêŅ ġêbêc samuc tonanġ. Êsêac sêmoa gamêŅ ġêmacġenġ ġêdêŅ ġêbêc samuc ma sêsôm ġêdêŅ tauŅ gebe “Aêac tansaê e êu bônġ ac-gom, go tanac enġ êndu.”

³ Mago Simson ġêc e ġêjac uluġenġ, go ġêdi gêja e lêma kêsêp malac űakatam, go ġêbuc katam to űaalê luagêc ma balanġ to űagêŅlêlôm samob sa. Enġ ġêôc ġêŅ tau kêsâ magim ma kêbalanġ kêpi lôc, tanġ kêkanônġ Hebron nanġ, űatêpôê gêja.

Simson agêc Delila

⁴ Tonanġ su, go têtac ġêwiŅ awê tenġ anġa gaboanġ Sorekġa, ênê űaê gebe Delila.

⁵ Lau Pilisti nêŅ laumata dêdêŅ awê tau sêja ma sêsôm ġêdêŅ enġ gebe “Ôsôm binġ banac-banac êndêŅ enġ e ôtap ênê űaclai űam sa, go ajala lêŅ êkôninġ enġ tônġa ma ansô enġ tônġ e aku enġ tulu. Aêac samob oc akêŅ mone silber 1,100 êndêŅ aôm êtôm aêacġenġ.”

⁶ Go Delila kêsôm ġêdêŅ Simson gebe “Aê jatenġ aôm, ôwa nêŅ űaclai űam sa êndêŅ aêmanġ. Lau tenġ embe taêŅ ênam gebe sênsô aôm tônġ to sêku aôm tulu, oc sêŅġôm amboac ondoc.”

* **15:20:** Ramat-Lehi űam gebe Lôc űasêġa.

7 Simson gêjô eŋ awa gebe “Êsêac embe sênsô aê tôŋ ŋa talam ŋatikoc 7, taŋ ŋakelenj kêsa atom naŋ, go ŋoc ŋaclai ênaŋa ma jatôm lau ŋagêdô.”

8 Amboac tonan lau Pilisti nêŋ laumata sêkêŋ talam ŋatikoc 7, taŋ ŋakelenj kêsa atom naŋ, gêdêŋ Delila ma eŋ gêsô Simson tôŋ.

9 Awê tau kêsiŋ lau sêmoa balêm teŋ ma gêmôêc gebe “O Simson, lau Pilisti sêmêŋ.” Mago eŋ kêmonan tikoc gêŋgic amboac ja geŋ lêpoa. Amboac tonan tec ênê ŋaclai ŋam kêsiŋ tau gêdêŋ êsêac ŋapaŋ.

10 Ma Delila kêsôm gêdêŋ Simson gebe “Ôlic acgom, aôm kôsu aê susu to kôsôm biŋdansaŋ gêdêŋ aê. Aê jateŋ aôm gebe ôsôm êndêŋ aê acgom, lau sêkôc asageŋ, go sênsô aôm tôŋ.”

11 Eŋ kêsôm gêdêŋ awê tau gebe “Embe sênsô aê tôŋ ŋa lêpoa matac, taŋ sêsô gêŋ teŋ atom naŋ, go ŋoc ŋaclai ênaŋa ma jatôm lau ŋagêdô.”

12 Tec Delila kêkôc lêpoa wakuc ŋagêdô ma gêsô eŋ tôŋ. Su, go gêmôêc gebe “O Simson, lau Pilisti sêmêŋ.” Lau sêsaê sêmoa balêm teŋ. Mago eŋ kêmonan lêpoa gêŋgic aŋga lêma amboac gam.

13 Delila kêsôm gêdêŋ Simson gebe “Aôm kôsu aê susu to kôsôm biŋdansaŋ gêdêŋ aê e mêŋgêdêŋ galoc. Ôsôm êndêŋ aê acgom, lau sêkôc asageŋ ma sênsô aôm tôŋ.” Eŋ kêsôm gêdêŋ awê tau gebe “Aôm embe ônam ŋoc môkêclauŋ gêmôê 7 êwiŋ gam ŋagêdô ma wê tôŋ e ŋagêgêb ma ôkic tôŋ êpi bêlêm ka, go ŋoc ŋaclai ênaŋa ma jatôm lau ŋagêdô.”

14 Gêdêŋ taŋ Simson gêc bêc naŋ, Delila gêjam môkêclauŋ gêmôê 7 gêwiŋ gam ŋagêdô ma gê e ŋagêgêb to kêkic tôŋ kêpi bêlêm ka ma gêmôêc gebe

“Simson, lau Pilisti sêmêŋ.” Ma Simson gêdi to gê bëlêm to môkêlauŋ su.

¹⁵ Tec awê tau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Amboac ondoc tec kôsôm gebe ‘Aê têtac gêwiŋ aôm’, mago nêŋ ŋalêlôm gêwiŋ aê atom. Aôm kôsu aê susu kêtû dim têlêac ma gôwa nêŋ ŋaclai ŋam sa gêdêŋ aê atom tagenŋ.”

¹⁶ Awê tau kêtû Iêsu eŋ ŋapaŋ tobêc-tobêc. Eŋ kêkac eŋ e Simson ôli ŋakam ênê biŋ ma gebe êmac êndu.

¹⁷ Ma kêtû ŋamu eŋ kêsôm nê ŋalêlôm lasê gêdêŋ awê tau gebe “Kapiŋ teŋ kêsac aê môkêcapac atom-anô. Gêdêŋ taŋ tinoc kêkôc aê naŋ, aê katu Anôtônê ŋac dabuŋ teŋ. Embe sêkapiŋ aê môkêclauŋ, go ŋoc ŋaclai endec aê to ŋoc ŋajaŋa ênaŋa ma aê jatôm lau ŋagêdô samobŋ.”

¹⁸ Delila kêsaê gebe Simson kêsôm nê ŋalêlôm lasê gêdêŋ eŋ, tec kêkêŋ jaeŋ gêdêŋ lau Pilisti nêŋ laumata ma kêsôm gebe “Amu amêŋ dim tagenŋ tonec êwiŋmaŋ. Eŋ kêsôm nê ŋalêlôm lasê gêdêŋ aê.” Go lau Pilisti nêŋ laumata sêpi dêdêŋ eŋ sêja tomoneŋeŋ.

¹⁹ Delila gêoc Simson e gêc bêc gêsac ênê labum ma awê tau gêmôêc ŋac teŋ, gebe ênsêmbuŋ Simsonnê môkêlauŋ gêmôê 7 su. Ma Simson kêtû palê ma nê ŋaclai gêwi eŋ siŋ.

²⁰ Delila gêmôêc gebe “Simson, lau Pilisti sêmêŋ.” Tec eŋ gêdi sa ma taê gêjam gebe “Aê jamônaiŋ tauc su, go jaêc jana êtôm têm ŋagêdô.” Eŋ gêjam kauc gebe Apômtau gêwi eŋ siŋ atom.

²¹ Lau Pilisti sêkôc eŋ tôŋ ma sêkip eŋ matalakôp sa. Êsêac sejoŋ eŋ sêsêp Gasa sêja ma sêsô eŋ tôŋ

ŋa kapoacwalô ki. Go sêkêŋ eŋ gêjam kôm kêlêsa polom popocŋa aŋga andu kapoacwalôŋa.

²² Mago môkêlauŋ, taŋ sêsêbuŋ su naŋ, kêpuc kêtiam.

Simson gêmac endu

²³ Lau Pilisti nêŋ laumata sêkac taŋ sa sebe sêkêŋ da êndêŋ nêŋ anôtô Dagon to sêlic nêŋ om têtac ŋajamŋa teŋ, gebe êsêac sêsôm gebe “Aêacnêŋ anôtô kêkêŋ nêŋ ŋacjo Simson kêsêp aêac lemeŋ.”

²⁴ Gêdêŋ taŋ lau sêlic nêŋ anôtô naŋ, êsêac sêlambin eŋ ma sêsôm gebe “Aêacnêŋ anôtô kêkêŋ nêŋ ŋacjo, taŋ gesen aêac, nêŋ gamêŋ su to gêjac nêŋ lau taêsam êndu naŋ, kêsêp aêac lemeŋ.”

²⁵ Êsêac têtu samuc, tec sêsôm gebe “Amôêc Simson gebe êŋgôm bin makic êndêŋ aêac.” Amboac tonanêŋ êsêac sêmôêc Simson aŋga kapoacwalô gêmêŋ, ma eŋ gêgôm bin makic gêdêŋ êsêac ma sêkêŋ eŋ kêkô andu ŋaalê poc ŋasawa.

²⁶ Ma Simson kêsôm gêdêŋ ŋapalê, taŋ kêkam eŋ lêma naŋ, gebe “Ôwê aê najamoasac alê, taŋ kêpuc andu tôŋ naŋ, gabe jajac alê tau.”

²⁷ Lauo to ŋacwaga taêsam ŋasec sêsô e andu tau gêlôc. Lau Pilisti nêŋ laumata sêmoa amboac tonanŋeŋ ma lau amboac 3,000 sêkô salôm ŋaô sebe sêlic Simson gêgôm bin makic.

²⁸ Go Simson awa gêjac Apômtau ma kêsôm gebe “O Apômtau Anôtô, aê jateŋ aôm gebe taêm ênam aê. O Anôtô, aê jateŋ aôm gebe ôkêŋ ŋaclai êndêŋ aê dim tageŋ êtiam, gebe jakêŋ ŋagêjô êndêŋ lau Pilisti gulun tageŋ êjô matocanô luagêc su.”

29 Simson kêmbôêŋ alêsêga luagêc, taŋ kêpuc andu tau tôŋ naŋ tôŋ, lêma anôŋa kêmbôêŋ alê teŋ ma gasêŋa kêmbôêŋ teŋ to kêsuc alê tau toŋajaŋageŋ

30 ma kêsôm gebe “Ôkêŋ aê jamac êndu jawiŋ Pilisti.” Go gewec ma kêsuc toŋajaŋageŋ e andu kêku sa ma kêkôniŋ laumata to lau ŋagêdô samob, taŋ sêmoa ŋalêlôm naŋ. Lau taŋ eŋ gesen êsêac su gêdêŋ têm gêmac ênduŋa naŋ, nêŋ namba kêlêlêc lau, taŋ eŋ gêjac êndu gêdêŋ têm gêmoa mata jaliŋa naŋ, ŋêŋgeŋ su.

31 Ênê lasitêwai to gôlôac samob sêsêp sêja sebe sêkôc ênê ŋawêlêlaŋ. Êsêac sêkôc ŋawêlêlaŋ tau sêpi sêja ma sêsun eŋ aŋga Sora to Estaol ŋasawa kêsêp tama Manoa nê sêô. Eŋ gêjam gôliŋ lau Israel kêtôm jala 20. *

17:1–21:25 Môkêlatu ŋamuŋa tonec gêjac miŋ biŋ ŋagêdô kêpi lau Israel nêŋ lêŋ e jagêdêŋ nêŋ kiŋ ŋamataŋa nê têm.

* **16:31:** Hakore ŋam gebe Ŋac, taŋ gêmôêc naŋ, nê bumata.

BIBOLO DABUN
The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb